

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, უნერტლით!

პ. ი. ლენინი

ახალგაზრდობის კავშირთა ემოსიანები

(ხიტყვა რუსეთის ახალგაზრდობის
კომუნისტური კავშირის
სრულიად რუსეთის III ყრილობაზე)
1920 წ. 2 ოქტომბერი

სახელგამი
1955

Жизнью, которую мы, ищущие
Истину, намерены прожить, намерены воевать
Внутри и снаружи — не
Или.

Сторонние победы — победы
Бог, победы культуры — по Истине
Никогда не от нас, а от тех, кто
малого в работе, но из большого строя
и от великого, — в том, что из
важных заветов Истины.

И. Гамма

(ლენინს მთელი ყრილობა მქუხარე ოვაციით შეხვდა.) ამხანაგებო, მე მინდა დღეს გესაუბროთ თემაზე, თუ როგორია კომუნისტური ახალგაზრდობის კავშირის ძირითადი ამოცანები და, ამასთან დაკავშირებით — როგორი უნდა იყოს საზოგადოდ ახალგაზრდობის ორგანიზაციები სოციალისტურ რესპუბლიკაში.

ამ საკითხზე მით უფრო უნდა შევჩერდეთ, რომ გარკვეული აზრით შეიძლება ითქვას: სწორედ ახალგაზრდობამ უნდა გადაქრას კომუნისტური საზოგადოების შექმნის ნამდვილი ამოცანა. ვინაიდან ცხადია, რომ მუშაკების ის თაობა, რომელიც კაპიტალისტურ საზოგადოებაშია აღზრდილი, უკეთეს შემთხვევაში შეძლებს გადაქრას ექსპლოატაციაზე აგებული ძველი კაპიტალისტური ყოფაცხოვრების საფუძველთა მოსპობის ამოცანა. უკეთეს შემთხვევაში იგი შეძლებს გადაქრას. ისეთი საზოგადოებრივი წყობილების შექმნის ამოცანები, რომელიც პროლეტარიატსა და მშრომელ კლასებს დაეხმარებოდა თავიანთ ხელში შეენარჩუნებინათ ძალაუფლება და შეექმნათ მტკიცე საძირკველი, რომელზედაც შეუძლია შენება მხოლოდ იმ თაობას, რომელიც მუშაობას იწყებს უკვე ახალ პირობებში, ისეთ ვითარებაში, როცა ადამიანთა შორის ექსპლოატატორული ურთიერთობა აღარ არსებობს.

და აი, ამ თვალსაზრისით თუ მივიუდგებით ახალგაზრდობის ამოცანების საკითხს, უნდა ვთქვა, რომ საერთოდ ახალგაზრდობის და კერძოდ კომუნისტური ახალგაზრდობის კავ-

შირთა და ყოველგვარ სხვა ორგანიზაციათა ეს ამოცანები შეიძლებოდა ერთი სიტყვით გამოგვეხატა: ამოცანა იმაში მდგომარეობს. რომ ვისწავლოთ.

გასაგებია, რომ ეს «მხოლოდ სიტყვაა». იგი ჯერ კიდევ არ გვაძლევს პასუხს მთავარ და ყველაზე არსებით კითხვებზე — რა ვისწავლოთ და როგორ ვისწავლოთ? აქ კი მთელი საქმე ის არის. რომ ძველი კაპიტალისტური საზოგადოების განდაქმნასთან ერთად არ შეიძლება არ გარდაიქმნას და ძველებური დარჩეს იმ ახალ თაობათა სწავლა, აღზრდა და განათლება. რომლებიც კომუნისტურ საზოგადოებას შექმნიან. ახალგაზრდობის სწავლა, აღზრდა და განათლება უნდა გამომდინარეობდეს იმ მასალიდან, რომელიც ძველმა საზოგადოებამ დაგვიტოვა. ჩვენ შეგვიძლია ვაშენოთ კომუნისმი ცოდნათა, ორგანიზაციათა და დაწესებულებათა მხოლოდ იმ ჯამით, ადამიანთა ძალებისა და საშუალებების იმ მარაგით. რაც ძველი საზოგადოებისაგან დაგვრჩა. მხოლოდ მაშინ, თუ ძირფესვიანად გარდაექმნით სწავლის საქმეს, ახალგაზრდობის ორგანიზაციას და აღზრდას, ჩვენ შევძლებთ მივალწიოთ იმას, რომ ახალი თაობის მეცადინეობას შედეგად მოყვეს ძველისაგან განსხვავებული საზოგადოების. ე. ი. კომუნისტური საზოგადოების შექმნა. ამიტომ ჩვენ დაწვრილებით უნდა შევჩერდეთ იმ საკითხზე, რა უნდა ვასწავლოთ და როგორ უნდა ისწავლოს ახალგაზრდობამ, თუ მას ნამდვილად სურს გაამართლოს კომუნისტური ახალგაზრდობის სახელწოდება. და როგორ უნდა მოვამზადოთ იგი, რათა მან შეძლოს ბოლომდე ააშენოს და დაასრულოს, ის რაც ჩვენ დავიწყეთ.

მე უნდა გითხრათ, რომ, თითქოს, პირველი და ყველაზე უფრო ბუნებრივი პასუხი ის არის, რომ ახალგაზრდობის კავშირმა და საზოგადოდ მთელმა ახალგაზრდობამ. რომელსაც სურს გადავიდეს კომუნისმზე, უნდა ისწავლოს კომუნისმი.

მაგრამ ეს პასუხი — «ისწავლოს კომუნისმი» — მეტად ზოგადი პასუხია. რა გვესაქიროება ჩვენ იმისათვის, რომ კომუნისმი ვისწავლოთ? რა უნდა გამოვყოთ საერთო ცოდ-

ნათა ჯამიდან, რომ კომუნიზმის ცოდნა შევიძინოთ? აქ ჩვენ მოგველის მრავალი საფრთხე, რომელიც ძალიან ხშირად იჩენს ხოლმე თავს, როგორც კი კომუნიზმის სწავლის ამოცანას არასწორად აყენებენ, ანდა როდესაც იგი მეტად ცალმხრივად აქვთ გაგებული.

ბუნებრივია, რომ პირველი შეხედვით ადამიანს ის აზრი ებადება, თითქოს კომუნიზმის სწავლა ნიშნავდეს ცოდნათა იმ ჯამის შეთვისებას, რაც გადმოცემულია კომუნისტურ სახელმძღვანელოებში, ბროშურებსა და შრომებში. მაგრამ კომუნიზმის შესწავლის ასეთი განსაზღვრა მეტად უხეში და არასაკმარისი იქნებოდა. კომუნიზმის შესწავლა რომ მარტო იმის შეთვისება იყოს, რაც კომუნისტურ შრომებში, წიგნაკებსა და ბროშურებშია გადმოცემული, მაშინ ძალიან ადვილად მივიღებდით კომუნისტურ მედავიტინებს ან მკვებარებს, ეს კი ყოველ ნაბიჯზე ვნებას და ზიანს მოგვიტანდა, რადგან ეს ადამიანები, რომელნიც ისწავლიდნენ და გადაიკითხავდნენ იმას, რაც კომუნისტურ წიგნებსა და ბროშურებშია გადმოცემული, მთელი ამ ცოდნის შეერთების უნარს მოკლებული იქნებოდნენ და ვერ იმოქმედებდნენ ისე. როგორც ამას ნამდვილად მოითხოვს კომუნიზმი.

ერთ-ერთი ყველაზე დიდი ბოროტება და უბედურება. რაც ჩვენ ძველი კაპიტალისტური საზოგადოებისაგან დაგვრჩა, — ეს არის წიგნის სრული გათიშვა ცხოვრების პრაქტიკისაგან, ვინაიდან ჩვენ გვქონდა წიგნები, სადაც ყველაფერი საუცხოოდ იყო შეფერადებული, და ეს წიგნები, უმეტეს შემთხვევაში, წარმოადგენდნენ უსაზიზღრეს თვალთმაქცურ სიცრუეს, რომელიც ყალბად გვიხატავდა კაპიტალისტურ საზოგადოებას.

ამიტომ უბრალო მწიგნობრული შეთვისება იმისა, რაც ნათქვამია წიგნებში კომუნიზმის შესახებ, მეტისმეტად არასწორი იქნებოდა. ახლა ჩვენს სიტყვებსა და სტატიებში არაა იმის უბრალო განმეორება, რასაც წინათ კომუნიზმის შესახებ ამბობდნენ, რადგან ჩვენი სიტყვები და სტატიები დაკავშირებულია ყოველდღიურ და ყოველმხრივ მუშაობასთან.

მუშაობის გარეშე, ბრძოლის გარეშე კომუნიზმის მწიგნობრული ცოდნა კომუნისტური ბროშურებიდან და ნაწერებიდან სრულებით არაფრად არა ღირს, რადგან ის განაგრძობდა ძველებურ გათიშვას თეორიასა და პრაქტიკას შორის, იმ ძველებურ გათიშვას, რომელიც ძველი ბურჟუაზიული საზოგადოების ყველაზე საძაგელ თვისებას შეადგენდა.

კიდევ უფრო საშიში იქნებოდა, მხოლოდ კომუნისტური ლოზუნგების შეთვისება რომ დაგვეწყო. თუ ჩვენ ამ საშიშროებას თავის დროზე ვერ შევიგნებდით და მთელ ჩვენს მუშაობას ამ საშიშროების მოსპობისავე არ მივმართავდით, მაშინ ნახევარი მილიონი თუ მილიონი ისეთი ადამიანის — ახალგაზრდა ვაჟებისა და ქალიშვილების — არსებობა, რომელნიც კომუნიზმის ასეთი შესწავლის შემდეგ თავისთავს კომუნისტებს უწოდებდნენ, მხოლოდ უდიდეს ზიანს მოუტანდა კომუნიზმის საქმეს.

აქ ჩვენს წინაშე დგება საკითხი: როგორღა უნდა შევაერთოთ ყოველივე ეს კომუნიზმის შესასწავლად? რა უნდა ავიღოთ ძველი სკოლიდან, ძველი მეცნიერებიდან? ძველი სკოლა აცხადებდა, რომ მას ჭურს შექმნას ყოველმხრივ განათლებული ადამიანი, რომ ის ასწავლის მეცნიერებებს საზოგადოდ. ჩვენ ვიცით, რომ ეს მთლიანად სიცრუე იყო, ვინაიდან მთელი საზოგადოება ადამიანების კლასებად, ექსპლოატატორებად და ჩაგრულებად დაყოფაზე იყო დაფუძნებული და დაყრდნობილი. ბუნებრივია, რომ მთელი ძველი სკოლა, მთლიანად და სავსებით კლასობრივი სულით გაჟღენთილი, ცოდნას მხოლოდ ბურჟუაზიის შვილებს აძლევდა. ყოველი მისი სიტყვა ბურჟუაზიის ინტერესებისადმი იყო შეგუებული. ამ სკოლებში მუშათა და გლეხთა ახალგაზრდა თაობას იმდენად არ ზრდიდნენ, რამდენადაც იმავე ბურჟუაზიის სასარგებლოდ გეშავდნენ. მათ ზრდიდნენ ისე, რომ შეექმნათ ბურჟუაზიისათვის გამოსადეგი მსახურნი, რომელნიც მას მოგებას მისცემდნენ და ამავე დროს არ შეაშფოთებდნენ მის მოსვენებასა და უსაქმურ ცხოვრებას. ამიტომ, უარვყავით რა ძველი სკოლა, ჩვენ ამოცანად დავისახეთ ავიღოთ მისგან მხოლოდ ის,

რაც გვკვირდება იმისათვის, რომ ნამდვილ კომუნისტურ განათლებას მივაღწიოთ.

აქ მე მივალდექი ძველი სკოლის მიმართ იმ საყვედურს, იმ ბრალდებებს, რაც მუდამ გვესმის და რაც ხშირად სრულიად მცდარ გაგებას იწვევს. ამბობენ, ძველი სკოლა დასწავლის სკოლა, წვრთნისა და ზეპირობის სკოლა იყო. ეს მართალია, მაგრამ მაინც უნდა შეგვეძლოს იმის გარჩევა, თუ რა იყო ძველ სკოლაში ცუდი და რა იყო სასარგებლო ჩვენთვის, უნდა შეგვეძლოს იქიდან იმის ამორჩევა, რაც საჭიროა კომუნიზმისათვის.

ძველი სკოლა დასწავლის სკოლა იყო, ის აიძულებდა ადამიანებს შეეთვისებინათ მრავალი გამოუსადეგარი, ზედმეტი, მკვდარი ცოდნა, რომელიც ახალ თაობას თავს უტენიდა და ერთ ყალიბში გამოყვანილ მოხელეებად აქცევდა. მაგრამ თქვენ უდიდეს შეცდომას ჩაიდენდით, თუ აქედან იმ დასკვნის გამოყვანას შეეცდებოდით, თითქოს კომუნისტად გახდომა შეიძლებოდეს იმის შეუთვისებლად, რაც კაცობრიობის ცოდნას დაუგროვებია. შეცდომა იქნებოდა გვეფიქრა, თითქოს საკმარისი იყოს მხოლოდ კომუნისტური ლოზუნგების, კომუნისტური მეცნიერების დასკვნების შეთვისება, იმ ცოდნათა ჯამის შეუთვისებლად. რომელთა შედეგითაცა თვით კომუნიზმი. იმის ნიმუშს, თუ როგორ წარმოიშვა კომუნიზმი კაცობრიობის ცოდნათა ჯამიდან. წარმოადგენს მარქსიზმი.

თქვენ წაგიკითხავთ და გაგიგონიათ, რომ კომუნისტური თეორია, კომუნისტური მეცნიერება, რომელიც უმთავრესად მარქსის მიერ არის შექმნილი, მარქსიზმის ეს მოძღვრება აღარ არის XIX საუკუნის ერთი, თუნდაც გენიალური, სოციალისტის შემოქმედება, რომ ეს მოძღვრება იქცა მთელი მსოფლიოს მილიონობით და ათეულ მილიონობით პროლეტართა მოძღვრებად, რომელნიც ამ მოძღვრებას იყენებენ თავიანთ ბრძოლაში კაპიტალიზმის წინააღმდეგ. და თქვენ რომ ასეთი კითხვა დაგესვათ: რატომ შეძლო მარქსის მოძღვრებამ ყველაზე რევოლუციური კლასის მილიონობით და ათეული მილიონობით ადამიანთა

გულის დაპყრობა. — მიიღებდით ერთადერთ პასუხს: ეს მოხდა იმერტომ, რომ მარქსი ემყარებოდა კაპიტალიზმის დროს მოპოვებული კაცობრიული ცოდნის მტკიცე საძირკველს; შეისწავლა რა ადამიანთა საზოგადოების განვითარების კანონები, მარქსმა გაიგო გარდუვალობა კაპიტალიზმის განვითარებისა, რომელსაც კომუნიზმისაკენ მივყავართ, და, რაც მთავარია, მარქსმა ეს მხოლოდ იმით დაამტკიცა, რომ უაღრესად ზუსტად, უაღრესად დეტალურად, უაღრესად ღრმად შეისწავლა ეს კაპიტალისტური საზოგადოება, სრულად შეითვისა ყოველივე ის, რაც წინანდელმა მეცნიერებამ მოგვცა. ყოველივე ის, რაც კი შეუქმნია ადამიანთა საზოგადოებას, მან კრიტიკულად გადაამუშავა ისე, რომ არც ერთი პუნქტი უყურადღებოდ არ დაუტოვებია. ყოველივე ის, რაც კი შეუქმნია ადამიანის გონებას, მან გადაამუშავა, კრიტიკის ქარცეცხლში გაატარა, მუშათა მოძრაობით შეამოწმა და გამოიყვანა ის დასკვნები, რომელთა გამოყვანაც არ შეეძლოთ ბურჟუაზიული ჩარჩოებით შეზღუდულ თუ ბურჟუაზიული ცრურწმენებით შებოკილ ადამიანებს.

ეს უნდა გვქონდეს მხედველობაში, როცა ჩვენ, მაგალითად, პროლეტარულ კულტურაზე ვლაპარაკობთ. თუ ნათლად არ შევიგნეთ ის, რომ პროლეტარული კულტურის შენება შესაძლებელია კაცობრიობის მთელი განვითარებით შექმნილი კულტურის მხოლოდ ზუსტი ცოდნით, მხოლოდ მისი გადამუშავებით, — თუ ეს არ შევიგნეთ, ისე ამ ამოცანას ჩვენ ვერ გადავწყვეტთ. პროლეტარული კულტურა არ არის საიდანდაც გამომხტარი რამ, იგი არ არის იმ ადამიანთა გამონაგონი, რომელნიც თავისთავს პროლეტარული კულტურის სპეციალისტებს უწოდებენ. ეს თავიდან ბოლომდე მოჩმანხულია. პროლეტარული კულტურა უნდა იყოს ცოდნის იმ მარაგის კანონზომიერი განვითარება, რომელიც კაცობრიობამ შეიმუშავა კაპიტალისტური საზოგადოების, მემამულური საზოგადოების, მოხელური საზოგადოების უღელქვეშ. ყველა ამ გზასა და ბილიკს მივყავდით, მივყავართ და კვლავაც მივვიყვანს პროლეტარულ კულტურასთან ისევე, როგორც მარქსის მიერ გადამუშავებულმა პოლიტიკურმა ეკონომიამ გვიჩვენა

ის, თუ სად უნდა მივიდეს ადამიანთა საზოგადოება, მიგვი-
თითა გადასვლა კლასობრივ ბრძოლაზე, პროლეტარული
რევოლუციის დასაწყისზე.

როცა ჩვენ ახალგაზრდობის წარმომადგენელთა შორისაც
და ახალი განათლების ზოგიერთ დამცველთა შორისაც ხში-
რად გვესმის ძველი სკოლის ძაგება — ძველი სკოლა ზეპირო-
ბის სკოლა იყო, ჩვენ ვეუბნებით მათ, რომ ძველი სკოლი-
დან უნდა ავიღოთ ის, რაც მასში კარგი იყო. ჩვენ არ უნდა
ავიღოთ ძველი სკოლიდან ის, რაც ახალგაზრდა ადამიანის
მეხსიერებას ტვირთავდა უამრავი ცოდნით, რომლის ცხრა
მეათედი უსარგებლო იყო, ხოლო ერთი მეათედი — დამახინ-
ჯებული; მაგრამ ეს იმას არ ნიშნავს, რომ ჩვენ შეგვიძლია
დავკმაყოფილდეთ კომუნისტური დასკვნებით და დავიზეპო-
როთ მარტო კომუნისტური ლოზუნგები. ამით კომუნისმს
ვერ შექმნი კომუნისტი მხოლოდ მაშინ შეიძლება გახდე.
როცა შენს მეხსიერებას გაამდიდრებ ყველა იმ სიმდიდრის
ცოდნით, რაც კაცობრიობას შეუძლებელია.

ჩვენთვის ზეპირობა საჭირო არ არის, მაგრამ ჩვენთვის
საჭიროა, რომ ყოველი მოსწავლის მეხსიერება განვითარდეს
და უფრო სრულყოფილი გახდეს ძირითადი ფაქტების ცოდ-
ნით, ვინაიდან კომუნისმი უშინაარსობად გადაიქცევა, ცა-
რიელ აბრად გადაიქცევა, კომუნისტი მხოლოდ უბრალო
მკვებარა იქნება, თუ მის შეგნებაში არ გადამუშავდა მთელი
მიღებული ცოდნა. თქვენ არა მარტო უნდა შეითვისოთ ის,
არამედ ისე უნდა შეითვისოთ, რომ კრიტიკულად მიუდგეთ.
კი არ დატვირთოთ თქვენი გონება იმ ხარახურით, რომელიც
საჭირო არაა, არამედ გაამდიდროთ ის ყველა იმ ფაქტის
ცოდნით, ურომლისოდაც შეუძლებელია იყოს თანამედროვე
განათლებული ადამიანი. კომუნისტმა რომ განიზრახოს კო-
მუნისმით ტრაბახი მზამზარეულად მიღებული დასკვნების
საფუძველზე, უაღრესად სერიოზული, ძნელი და დიდი
მუშაობის გაუწევლად, იმ ფაქტებში გაურკვევლად, რო-
მელთაც ის ვალდებულია კრიტიკულად მოეპყრას, — ასეთი
კომუნისტი მეტად შესაბრალისი იქნებოდა. და ასეთი ზერე-
ლობა პირდაპირ დამღუპველი იქნებოდა. თუ მე ვიცი, რომ

ცოტა ვიცი, მაშინ მივალწევ იმას, რომ მეტი ვიცოდე, მაგრამ თუ ადამიანი დაიწყებს ლაპარაკს, მე კომუნისტი ვარ და ჩემთვის არც არის საჭირო რაიმე მტკიცედ ვიცოდეთ, მისგან კომუნისტის მსგავსი არა გამოვა რა.

ძველი სკოლა ქმნიდა კაპიტალისტებისათვის საჭირო მსახურს. ძველი სკოლა მეცნიერების მუშაებს იმგვარ ადამიანებად აქცევდა, რომელთაც ისე უნდა ეწერნათ და ელაპარაკნათ, როგორც კაპიტალისტებს ნებავდათ. ეს ნიშნავს, რომ ჩვენ ეს სკოლა თავიდან უნდა მოვიშოროთ. მაგრამ ჩვენ თუ ის თავიდან უნდა მოვიშოროთ, ჩვენ თუ ის უნდა დავანგრეოთ, ნიშნავს თუ არა ეს იმას, რომ არ უნდა ავიღოთ მისგან ყოველივე ის, რაც კაცობრიობას დაუგროვებია როგორც ადამიანთათვის საჭირო რამ? ნიშნავს თუ არა ეს, რომ ჩვენ ვერ უნდა გავარჩიოთ, რა იყო საჭირო კაპიტალიზმისათვის და რა არის საჭირო კომუნისტებისათვის?

ძველებური წვრთნის ნაცვლად, რაც ბურჟუაზიულ საზოგადოებაში ტარდებოდა უმრავლესობის ნება-სურვილის წინააღმდეგ, ჩვენ ვაყენებთ მუშებისა და გლეხების შეგნებულ დისციპლინას, რომელნიც ძველი საზოგადოებისადმი სიძულვილთან აერთებენ გამბედაობას, უნარსა და მზადყოფნას — გააერთიანონ და დარაზმონ ძალები ამ ბრძოლისათვის, რათა დაქსაქსული, დაქუცმაცებული, უზარმაზარი ქვეყნის სივრცეზე გაფანტული მილიონებისა და ასეული მილიონების ნებისყოფისაგან შექმნან ერთიანი ნებისყოფა, ვინაიდან ეს ერთიანი ნებისყოფა თუ არ იქნა, ისე ჩვენ აუცილებლად დავმარცხდებით. თუ არ იქნა მუშათა და გლეხთა ეს დარაზმულობა. ეს შეგნებული დისციპლინა, ისე ჩვენი საქმე უიმედოა უამისოდ მთელი მსოფლიოს კაპიტალისტებისა და მემამულეების დამარცხებას ჩვენ ვერ შევძლებთ. უამისოდ ჩვენ საძირკველსაც კი ვერ გავამაგრებთ, არათუ ახალ, კომუნისტურ საზოგადოებას ავაშენებთ ამ საძირკველზე. ამნაირადვე, როცა ჩვენ უარვყოფთ ძველ სკოლას, როცა ვგრძნობთ სრულიად კანონიერ და აუცილებელ სიძულვილს ამ ძველი სკოლისადმი, როცა ვაფასებთ ძველი სკოლის დანგრევისათვის მზადყოფნას, ჩვენ უნდა შევიგნოთ, რომ ძველი სწავლის,

ქველი ზეპირობის, ქველი წვრთნის ნაცვლად უნდა დავაყენოთ უნარი კაცობრიული ცოდნის მთელი ჯამის შეთვისებისა, ისე შეთვისებისა, რომ კომუნიზმი რაღაც დაზეპირებული რამე კი არ გამოგვივლიდეთ, არამედ ისეთი რამე იყოს, რაც თვითონ თქვენ მიერაა გააზრებული, ის დასკვნები იყოს, რომლებიც აუცილებელია თანამედროვე განათლების თვალსაზრისით.

აი როგორ უნდა დავაყენოთ ძირითადი ამოცანები, როცა კომუნიზმის შესწავლის ამოცანაზე ვლაპარაკობთ.

ეს რომ განგობარტოთ და ამავე დროს იმ საკითხს მივუახლოვდეთ, თუ როგორ ვისწავლოთ, მე ავიღებ პრაქტიკულ მაგალითს. თქვენ ყველამ იცით, რომ ჩვენს წინაშე სამხედრო ამოცანების, რესპუბლიკის დაცვის ამოცანების შემდეგ მაშინვე სამეურნეო ამოცანა დგება. ჩვენ ვიცით, რომ კომუნისტური საზოგადოების აშენება შეუძლებელია, თუ არ აღვადგინეთ მრეწველობა და მიწათმოქმედება, ამასთანავე ისინი უნდა აღვადგინოთ არა ქველებურად, ისინი უნდა აღვადგინოთ მეცნიერების უკანასკნელი სიტყვის მიხედვით აგებულ თანამედროვე საფუძველზე. თქვენ იცით, რომ ეს საფუძველი ელექტრობაა, რომ მხოლოდ მაშინ, როცა მთელი ჩვენი ქვეყნის, მრეწველობისა და მიწათმოქმედების ყველა დარგის ელექტროფიკაცია მოხდება, როცა თქვენ ამ ამოცანას აითვისებთ, მხოლოდ მაშინ შეძლებთ ააშენოთ თქვენთვის ის კომუნისტური საზოგადოება, რომლის აშენებას ვერ შეძლებს ქველი თაობა. თქვენს წინაშე დგას მთელი ჩვენი ქვეყნის სამეურნეო აღორძინების ამოცანა, რეორგანიზაცია, აღდგენა მიწათმოქმედებისა და მრეწველობისა და თანამედროვე ტექნიკურ საფუძველზე, რომელიც თანამედროვე მეცნიერებას, ტექნიკას, ელექტრობას ეყრდნობა. თქვენ მშვენივრად გესმით, რომ ელექტროფიკაციისათვის წერა-კითხვის უცოდინარი ხალხი არ გამოდგება, და აქ უბრალო წერა-კითხვის ცოდნა არ კმარა. აქ საკმარისი არაა იცოდეთ, თუ რა არის ელექტრობა; უნდა იცოდეთ, ტექნიკურად როგორ გამოიყენოთ იგი მრეწვე-

ლობაშიც. მიწათმოქმედებაშიც. მრეწველობისა და მიწათ-
მოქმედების ცალკეულ დარგებშიც. ეს თვითონ უნდა ის-
წავლეთ, ეს უნდა ასწავლეთ მთელ მოზარდ მშრომელ თაო-
ბას. აი რა ამოცანა დგას ყოველი შეგნებული კომუნისტის,
ყოველი ახალგაზრდა ადამიანის წინაშე, რომელიც თავს
კომუნისტად თვლის და რომელსაც ნათლად აქვს შეგნე-
ბული, რომ ახალგაზრდობის კომუნისტურ კავშირში შესვ-
ლით მან იკისრა ამოცანა — დაეხმაროს პარტიას კომუნი-
ზმის შენებაში და დაეხმაროს მთელ ახალგაზრდა თაობას.
კომუნისტური საზოგადოების შექმნაში. მან უნდა შეიგნოს.
რომ მხოლოდ თანამედროვე განათლების საფუძველზე შეუ-
ძლია მკა ამის შექმნა, და თუ მას ეს განათლება არ ექნება.
კომუნიზმი მარტო სურვილად დარჩება.

წინა თაობის ამოცანას შეადგენდა ბურჟუაზიის დამ-
ხობა. მაშინ მთავარი ამოცანა იყო ბურჟუაზიის კრიტიკა.
მასებში მიხდამი სიძულვილის გავლივება, კლასობრივი შეგ-
ნების, თავისი ძალების დარაზმვის უნარის განვითარება.
ახალი თაობის წინაშე უფრო რთული ამოცანა დგას. არ
კმარა, რომ მთელი თქვენი ძალები უნდა გააერთიანოთ.
რათა მხარი დაუჭიროთ მუშურ-გლეხურ ხელისუფლებას
კაპიტალისტების შემოხვევის წინააღმდეგ. ეს თქვენ უნდა
გააკეთოთ. ეს თქვენ ჩინებულად გაიგეთ, ეს ნათლად აქვს
წარმოდგენილი კომუნისტს. მაგრამ ეს საკმარისი არაა.
თქვენ უნდა ააშენოთ კომუნისტური საზოგადოება. საქმის
პირველი ნახევარი მრავალი მხრივ გაკეთებულია. ძველი
დანგრეულია ისე, როგორც საჭირო იყო მისი დანგრევა; ის
წარმოდგენს ნანგრევებს ისე, როგორც საჭირო იყო მისი
ნანგრევებად ქცევა. ნიადაგი გაწმენდილია, და ამ ნიადაგზე
ახალგაზრდა კომუნისტურმა თაობამ უნდა აშენოს კომუნის-
ტური საზოგადოება. თქვენს წინაშე მშენებლობის ამოცანაა.
და თქვენ მის გადაწყვეტას მხოლოდ მაშინ შეძლებთ, თუ
დაეუფლებით მთელ თანამედროვე ცოდნას, თუ უნარი
გექნებათ, — რომ კომუნიზმი მზამზარეული დასწავლილი
ფორმულებიდან, რჩევა-დარიგებებიდან, რეცეპტებიდან,
ბრძანებებიდან, პროგრამებიდან გადააქციოთ იმ ცოცხალ

რამედ, რაც აერთიანებს თქვენს უშუალო მუშაობას. გადააქციოთ კომუნიზმი თქვენი პრაქტიკული მუშაობის სახელმძღვანელოდ.

აი თქვენი ამოცანა, რომლითაც უნდა ხელმძღვანელობდეთ თქვენ მთელი ახალგაზრდა თაობის განათლების, აღზრდის, ამოღლების საქმეში. თქვენ უნდა იქნეთ კომუნისტური საზოგადოების პირველი მშენებელი იმ მილიონობით მშენებელთა შორის, რომელთა რიცხვს უნდა ეკუთვნოდეს ყოველი ახალგაზრდა კაცი, ყოველი ახალგაზრდა ქალი. თუ კომუნიზმის ამ მშენებლობაში არ იქნა ჩაბმული მუშა და გლეხი ახალგაზრდობის მთელი მასა, ისე თქვენ კომუნისტურ საზოგადოებას ვერ ააშენებთ.

აქ მე ბუნებრივად ვუახლოვდები იმ საკითხს, თუ როგორ უნდა ვასწავლოთ კომუნიზმი, რაში უნდა მდგომარეობდეს ჩვენი ხერხების თავისებურება.

აქ უწინარეს ყოვლისა კომუნისტური მორალის საკითხზე შევჩერდები.

თქვენ უნდა აღზარდოთ თქვენი თავი კომუნისტებად ახალგაზრდობის კავშირის ამოცანა ისე მოაწყოს თავისი პრაქტიკული საქმიანობა, რომ ამ ახალგაზრდობამ ისწავლოს. დაირაზმოს. შეკავშირდეს, იბრძოლოს და ამ გზით აღზარდოს თავისი თავი და ყველა ის, ვინც მასში წინამძღოლს ხედავს, აღზარდოს კომუნისტები. საქიროა. რათა თანამედროვე ახალგაზრდობის აღზრდის, განათლებისა და სწავლების მთელი საქმე წარმოდგენდეს მასში კომუნისტური მორალის აღზრდას.

მაგრამ არსებობს თუ არა კომუნისტური მორალი? არსებობს თუ არა კომუნისტური ზნეობა? რა? თქმა უნდა, არსებობს. ხშირად საქმეს ისე წარმოიდგენენ. თითქოს ჩვენ არ გვექონდეს ჩვენი მორალი. და ძალიან ხშირად ბურჟუაზია ბრალს გვდებს, თითქოს ჩვენ, კომუნისტები. უარვეყოფით ყოველგვარ მორალს. ეს ცნებათა აღრევის ხერხია. მუშებისა და გლეხებისათვის თვალწახვევაა.

რა აზრით უარვეყოფით ჩვენ მორალს, უარვეყოფით ზნეობას?

იმ აზრით, რა აზრითაც ქადაგებდა მას ბურჟუაზია, რომელსაც ეს ზნეობა ღვთის ნებიდან გამოყავდა. ჩვენ, რა თქმა უნდა, ამის შესახებ ვამბობთ, რომ ღმერთი არა გვწამს, და ძალიან კარგად ვიცით, რომ ღმერთის სახელით ლაპარაკობდა სამღვდლოება, ლაპარაკობდნენ მემამულენი, ლაპარაკობდა ბურჟუაზია, რათა გაეტარებინათ თავიანთი ექსპლოატატორული ინტერესები. ანდა, ნაცვლად იმისა, რომ ეს მორალი გამოეყვანათ ზნეობის კარნახიდან, ღმერთის ნებიდან, მათ ის გამოყავდათ იდეალისტური თუ ნახევრადიდეალისტური ფრაზებიდან, რომლებიც ყოველთვის იმასვე ნიშნავდა, რაც ძალიან მიაგავს ღმერთის ნებას.

ჩვენ უარყოფთ ყოველგვარ ასეთ ზნეობას, რომელიც აღებულა გარეშეკაცობრიული, გარეშეკლასობრივი ცნებიდან. ჩვენ ვამბობთ, რომ ეს მოტყუებაა, გაბრიყვებაა, მუშათა და გლეხთა ჭკუის დაჩლუნგებაა მემამულეებისა და კაპიტალისტების სასარგებლოდ.

ჩვენ ვამბობთ, რომ ჩვენი ზნეობა სავსებით ექვემდებარება პროლეტარიატის კლასობრივი ბრძოლის ინტერესებს. ჩვენი ზნეობა გამოიყვანება პროლეტარიატის კლასობრივი ბრძოლის ინტერესებიდან.

ძველი საზოგადოება ემყარებოდა მემამულეებისა და კაპიტალისტების მიერ ყველა მუშისა და გლეხის ჩაგვრას. ჩვენ ეს უნდა დაგვენგრია, საჭირო იყო ჩამოგვეგდო ისინი, მაგრამ ამისთვის საჭიროა გაერთიანების შექმნა. ღმერთი ასეთ გაერთიანებას ვერ შექმნის.

ასეთი გაერთიანება შეეძლოთ შეექმნათ მხოლოდ ფაბრიკებს, ქარხნებს, მხოლოდ პროლეტარიატს, გაწვრთნილს და დიდი ხნის ძილისაგან გამოღვიძებულს. მხოლოდ მაშინ, როცა ეს კლასი შეიქმნა, მხოლოდ მაშინ დაიწყო მასობრივი მოძრაობა, რომელსაც მოყვა ის, რასაც ახლა ვხედავთ: პროლეტარული რევოლუციის გამარჯვება ერთ-ერთ ყველაზე სუსტ ქვეყანაში, რომელიც სამი წელიწადია თავს იცავს მთელი მსოფლიოს ბურჟუაზიის შემოტევისაგან. და ჩვენ ვხედავთ, თუ როგორ იზრდება პროლეტარული რევოლუცია მთელ მსოფლიოში. ჩვენ ახლა გამოცდილების საფუძველზე

ვამბობთ, რომ მხოლოდ პროლეტარიატს შეეძლო შეექმნა ისეთი დარაზმული ძალა. რომელსაც მიყვება დაქსაქსული, დაქუცმაცებული გლეხობა და რომელმაც გაუძლო ექსპლოატატორთა ყველა შემოტევას. მხოლოდ ამ კლასს შეუძლია დაეხმაროს მშრომელ მასებს — გაერთიანდნენ, შეკავშირდნენ და საბოლოოდ დაიციან, საბოლოოდ განამტკიცონ კომუნისტური საზოგადოება, საბოლოოდ ააშენონ იგი.

აი რატომ ვამბობთ ჩვენ: ჩვენთვის არ არსებობს ზნეობა, აღებული ადამიანთა საზოგადოების გარეშე; ეს მოტყუებაა. ჩვენთვის ზნეობა ემორჩილება პროლეტარიატის კლასობრივი ბრძოლის ინტერესებს.

ხოლო რაში მდგომარეობს ეს კლასობრივი ბრძოლა? ესაა — მეფის ჩამოგდება, კაპიტალისტების ჩამოგდება, კაპიტალისტთა კლასის მოსპობა.

ხოლო რა არის კლასები საერთოდ? ეს ისაა, რაც საზოგადოების ერთ ნაწილს საშუალებას აძლევს მიითვისოს მეორე ნაწილის შრომა. თუ საზოგადოების ერთი ნაწილი ითვისებს მთელ მიწას, მაშინ ჩვენ გვყავს მემამულეთა და გლეხთა კლასები. თუ საზოგადოების ერთ ნაწილს აქვს ფაბრიკები და ქარხნები, აქვს აქციები და კაპიტალი, ხოლო მეორე ნაწილი მუშაობს ამ ფაბრიკებში, — მაშინ ჩვენ გვყავს კაპიტალისტთა და პროლეტართა კლასები.

მეფის გაგდება ძნელი არ იყო, — ამას სულ რამდენიმე დღე დასჭირდა. ძალიან ძნელი არ იყო მემამულეების გაგდება, — ეს შეიძლებოდა რამდენიმე თვეში გაკეთებულიყო; ძალიან ძნელი არც კაპიტალისტების გაგდებაა. მაგრამ კლასების მოსპობა შეუდარებლად უფრო ძნელია; მუშებად და გლეხებად დაყოფა ისევ დარჩენილია. თუ გლეხი ზის მიწის ცალკე ნაკვეთზე და ითვისებს ზედმეტ პურს, ე. ი. პურს, რომელიც არ სჭირდება არც მას, არც მის პირუტყვს, ხოლო ყველა დანარჩენი უპუროდ რჩება, — მაშინ გლეხი უკვე ექსპლოატატორი ხდება. რაც უფრო მეტ პურს იტოვებს ის, მით უფრო ხელსაყრელია მისთვის. სხვებმა კი დაე იშიმშილონ: «რაც უფრო მეტს შიმშილობენ ისინი მით უფრო

ძვირად გავყიდი ამ პურსო». საჭიროა, რათა ყველა მუშაობდეს ერთი საერთო გეგმით საერთო მიწაზე, საერთო ფაბრიკებსა და ქარხნებში და საერთო განრიგით. მერედა, ადვილია ამის გაკეთება? თქვენ ხედავთ, რომ აქ საქმის მოგვარება ისე ადვილი არ არის, როგორც მეფის, მემამულეებისა და კაპიტალისტების გაგდება. აქ საჭიროა, რათა პროლეტარიატმა ხელახლა აღზარდოს, გარდაქმნას გლეხების ნაწილი, თავის მხარეზე გადმოიყვანოს ისინი, ვინც მშრომელი გლეხებია, რათა მოსპოს იმ გლეხების წინააღმდეგობა, რომელნიც მდიდრები არიან და ჯიბეს ისქელებენ დანარჩენების გაჭირვებით. მაშასადამე, პროლეტარიატის ბრძოლის ამოცანა ჯერ კიდევ არ დამთავრებულა იმით, რომ მეფე ჩამოვაგდეთ, მემამულეები და კაპიტალისტები განვდევენეთ, და სწორედ მის დამთავრებაში მდგომარეობს იმ წყობილების ამოცანა, რომელსაც ჩვენ პროლეტარიატის დიქტატურას ვუწოდებთ.

კლასობრივი ბრძოლა გრძელდება; მან მხოლოდ თავისი ფორმები შეიცვალა. ეს არის პროლეტარიატის კლასობრივი ბრძოლა იმისათვის, რომ ძველი ექსპლოატატორები ვეღარ დაბრუნდნენ, რომ ერთ კავშირში გაერთიანდეს შეუგნებელი გლეხობის დაქსაქსული მასა. კლასობრივი ბრძოლა გრძელდება, და ჩვენი ამოცანაა მთელი ინტერესები დავუმორჩილოთ ამ ბრძოლას. და ჩვენც ამ ამოცანას ვუმორჩილებთ ჩვენს კომუნისტურ ზნეობას. ჩვენ ვამბობთ: ზნეობა — ეს ისაა, რაც ემსახურება ძველი ექსპლოატატორული საზოგადოების დანგრევას და ყველა მშრომელის გაერთიანებას პროლეტარიატის გარშემო. რომელიც კომუნისტთა ახალ საზოგადოებას ქმნის.

კომუნისტური ზნეობა — ეს ის ზნეობაა, რომელიც ემსახურება ამ ბრძოლას, რომელიც მშრომელებს აერთიანებს ყოველგვარი ექსპლოატაციის წინააღმდეგ, ყოველგვარი წვრილი საკუთრების წინააღმდეგ, ვინაიდან წვრილი საკუთრება ერთ პიროვნებას აძლევს იმას, რაც მთელი საზოგადოების შრომას შეუქმნია. მიწა ჩვენში საზოგადო საკუთრებად ითვლება.

მაგრამ თუ მე ამ საზოგადო საკუთრებიდან განსაზღვრულ ნაკვეთს ვიღებ, მომყავს მასზე ორჯერ მეტი პური, ვიდრე მესაჭიროება, და ნაჭარბი პურით სპეკულაციას ვეწევი? თუ მე ვმსჯელობ, რომ რაც უფრო მეტი იქნება მშვიერი, მით უფრო მეტს მომცემენ? განა მაშინ მე ვიქცევი ისე, როგორც კომუნისტი? არა, ისე ვიქცევი, როგორც ექსპლოატატორი, როგორც მესაკუთრე. ამას უნდა ვებრძოლოთ. თუ ამას ასე დავტოვებთ, მაშინ ყველაფერი უკან დაქანდება, კაპიტალისტების ხელისუფლებისაყენ, ბურჟუაზიის ხელისუფლებისაყენ, როგორც ეს არა ერთხელ მომხდარა წინანდელ რევოლუციებში. და შეუძლებელი რომ გავხადოთ კაპიტალისტებისა და ბურჟუაზიის ხელისუფლების კვლავ აღდგენა, ამისათვის საჭიროა აღარ დავუშვათ ჩარჩობა, ამისათვის საჭიროა, რათა ცალკე პირები არ მდიდრდებოდნენ დანარჩენების ხარჯზე, ამისათვის საჭიროა, რათა მშრომელნი მჭიდროდ შეუკავშირდნენ პროლეტარიატს და შეადგინონ კომუნისტური საზოგადოება. სწორედ ეს არის მთავარი თავისებურება იმისა, რაც კომუნისტური ახალგაზრდობის კავშირისა და ორგანიზაციის ძირითად ამოცანას შეადგენს.

ძველი საზოგადოება დამყარებული იყო ასეთ პრინციპზე: ან შენ ძარცვავ სხვას, ან სხვა გძარცვავს შენ, ან შენ მუშაობ სხვისთვის, ან სხვა მუშაობს შენთვის, ან მონათმფლობელი ხარ, ან მონა. და გასაგებია, რომ ასეთ საზოგადოებაში აღზრდილი ადამიანები, შეიძლება ითქვას, დედის რძესთან ერთად ითვისებენ ფსიქოლოგიას, ჩვეულებას, ცნებას — ან მონათმფლობელი, ან მონა, ან წვრილი მესაკუთრე, წვრილი მოსამსახურე, წვრილი მოხელე, ინტელიგენტი, — ერთი სიტყვით, ადამიანი, რომელიც მარტო იმაზე ზრუნავს, რომ თავისი ჰქონდეს, სხვისი ჯავრი კი არა აქვს.

თუ მე მეურნეობას ვეწევი ამ ნაკვეთ მიწაზე, სხვას აღარავის დავეძებ; თუ სხვა იშიმშილებს, მით უკეთესია, — უფრო ძვირად გავყიდი ჩემს პურს. თუ მე მაქვს ჩემი ადგილი, როგორც ექიმს, ინჟინერს, მასწავლებელს, მოსამსახურეს, — სხვას აღარავის დავეძებ. ძლიერთათვის ხელის შეწყობით, მათი გულის მოგებით იქნებ შევინარჩუნო ჩემი:

ადგილი, დავწინაურდეთ კიდევ, ბურჟუა გავხდეთ. ასეთი ფსიქოლოგია და ასეთი სულისკვეთება შეუძლებელია კომუნისტს ჰქონდეს. როდესაც მუშებმა და გლეხებმა დაამტკიცეს, რომ ჩვენ საკუთარი ძალ-ღონით შეგვიძლია თავი დავიცვათ და ახალი საზოგადოება შევქმნათ, აი სწორედ მაშინ დაიწყო ახალი კომუნისტური აღზრდა, აღზრდა ექსპლოატატორთა წინააღმდეგ ბრძოლაში, აღზრდა პროლეტარიატთან კავშირში, ეგოისტებისა და წვრილი მესაკუთრეების წინააღმდეგ, იმ ფსიქოლოგიისა და იმ ჩვეულებათა წინააღმდეგ, რომელიც ამბობს: მე ჩემს მოგებას ვესწრაფვი, დანარჩენთან კი არა მესაქმება რაო.

აი როგორია პასუხი იმ კითხვაზე, თუ როგორ უნდა სწავლობდეს კომუნისტს მოზარდი ახალი თაობა.

მას მხოლოდ იმით შეუძლია ისწავლოს კომუნისტში, თუ თავისი სწავლის, აღზრდისა და განათლების ყოველ ნაბიჯს დაუკავშირებს პროლეტართა და მშრომელთა განუწყვეტელ ბრძოლას ძველი ექსპლოატატორული საზოგადოების წინააღმდეგ. როდესაც გველაპარაკებიან ზნეობის შესახებ, ჩვენ ვამბობთ: კომუნისტისათვის მთელი ზნეობა ამ შეკავშირებულ სოლიდარულ დისციპლინაში და ექსპლოატატორთა წინააღმდეგ შეგნებულ მასობრივ ბრძოლაში მდგომარეობს. ჩვენ მარადიული ზნეობა არა გვწამს და ვააშკარავებთ ზნეობის შესახებ ყოველგვარი ზღაპრების სიცრუეს. ზნეობა იმას ემსახურება, რომ ადამიანთა საზოგადოება უფრო ამაღლდეს, განთავისუფლდეს შრომის ექსპლოატაციისაგან.

ამის განსახორციელებლად საჭიროა ახალგაზრდობის ის თაობა, რომელმაც შეგნებულ ადამიანებად გახდომა იწყო ბურჟუაზიასთან თავგანწირული დისციპლინირებული ბრძოლის პირობებში. ამ ბრძოლაში აღზრდის ის ნამდვილ კომუნისტებს, ამ ბრძოლას უნდა დაუმორჩილოს და დაუკავშიროს მან ყოველი ნაბიჯი თავისი სწავლის, განათლებისა და აღზრდის საქმეში. კომუნისტური ახალგაზრდობის აღზრდა იმაში კი არ უნდა მდგომარეობდეს, რომ მას მოასმენინონ ყოველგვარი დამატკობელი სიტყვები და წესები ზნეობის შესახებ. ეს არ არის აღზრდა. როდესაც ადამიანები ხედავდნენ, რო-

გორ გმინავდნენ მათი მამები და დედები შემამულეთა და კაპიტალისტთა უღელქვეშ, როცა ისინი თვითონ მონაწილეობდნენ იმ ტანჯვა-წვალებაში, რომელიც თავს ატყდებოდა იმათ, ვინც ბრძოლას იწყებდა ექსპლოატატორების წინააღმდეგ, როცა ისინი ხედავდნენ, თუ რაოდენ მსხვერპლს მოითხოვდა ამ ბრძოლის განგრძობა მონაპოვრის შესანარჩუნებლად, რა გააფთრებულ მტერს წარმოადგენენ მემამულენი და კაპიტალისტები, — მაშინ ამგვარ პირობებში ეს ადამიანები კომუნისტებად იზრდებიან. კომუნისტურ ზნეობას საფუძვლად უდევს ბრძოლა კომუნიზმის განმტკიცებისა და დამთავრებისათვის. აი რა არის კომუნისტური აღზრდის, განათლებისა და სწავლის საფუძველიც. აი როგორია პასუხი იმ კითხვაზე, თუ რანაირად უნდა ვისწავლოთ კომუნიზმი.

ჩვენ არ ვიწამებდით სწავლას, აღზრდას და განათლებას, ის რომ მხოლოდ სკოლაში ყოფილიყო ჩაკეტილი და მშფოთვარე ცხოვრებას მოწყვეტილი. სანამ მუშები და გლეხები დაჩაგრული არიან მემამულეებისა და კაპიტალისტების მიერ, სანამ სკოლები მემამულეთა და კაპიტალისტთა ხელშია, ახალგაზრდა თაობა ბრმა და ბნელი რჩება. ჩვენი სკოლა კი ახალგაზრდობას უნდა აძლევდეს ცოდნის საფუძვლებს, აძლევდეს უნარს თვითონ შეიმუშაოს კომუნისტური შეხედულებანი, უნდა ჰქმნიდეს მათგან განათლებულ ადამიანებს. ჩვენმა სკოლამ იმ ხნის განმავლობაში, როცა ადამიანები იქ სწავლობენ, ისინი ექსპლოატატორთაგან განთავისუფლებისათვის ბრძოლის მონაწილეებად უნდა გახადოს. ახალგაზრდობის კომუნისტური კავშირი მხოლოდ მაშინ გაამართლებს თავის სახელწოდებას, — რომ ის კომუნისტური ახალგაზრდა თაობის კავშირია, — თუ იგი თავისი სწავლის, აღზრდის, განათლების ყოველ ნაბიჯს დაუკავშირებს ექსპლოატატორთა წინააღმდეგ ყველა მშრომელის საერთო ბრძოლაში მონაწილეობას. ვინაიდან თქვენ მშვენივრად იცით, რომ სანამ რუსეთი ერთადერთ მუშურ რესპუბლიკად რჩება, ხოლო მთელ დანარჩენ მსოფლიოში ძველი ბურჟუაზიული წესწყობილება არსებობს, ჩვენ მათზე სუსტნი ვართ; რომ ყოველთვის გვემუქრება ახალი შემოტევა; რომ მხოლოდ

მაშინ, თუ ვისწავლით მკვიდროდ შეკავშირებას და ერთსულოვნებას, მხოლოდ მაშინ გავიმარჯვებთ ჩვენ შემდგომ ბრძოლაში, და, გავმაგრდებით რა, მართლაც უძლეველნი გავხდებით. ამრიგად, კომუნისტად ყოფნა ნიშნავს იმას, რომ რაზმავდე და აერთიანებდე მთელ მოზარდ თაობას, აღზრდისა და დრაციპლინის მაგალითს აძლედე ამ ბრძოლაში. მაშინ შეძლებთ თქვენ დაიწყეთ და ბოლომდე მიიყვანოთ კომუნისტური საზოგადოების შენობის აგება.

ეს რომ უფრო ნათელი გახდეს თქვენთვის, მოვიყვან მაგალითს. ჩვენ კომუნისტებს ვეძახით ჩვენს თავს. რა არის კომუნისტი? კომუნისტი ლათინური სიტყვაა. კომუნის — ნიშნავს საზოგადოს. კომუნისტური საზოგადოება ნიშნავს იმას, რომ ყველაფერი საზოგადოა: მიწა, ფაბრიკები, საერთო შრომა, — აი რა არის კომუნისტი.

ხოლო შეიძლება კი შრომა საზოგადო იყოს, თუ თვითეული ადამიანი თავის მეურნეობას განცალკევებულ ნაკვეთ მაწაზე ეწევა? საერთო შრომას ერთბაშად ვერ შექმნი. ეს შეუძლებელია. ეს ციდან არ ვარდება. ეს ჭაფით, ტანჯვით უნდა მოიპოვო, შექმნა. ეს ბრძოლის მსვლელობაში იქმნება. ეს ძველი წიგნი როდია — წიგნს არავინ დაუჭერებდა. აქ საკუთარი ცხოვრების გამოცდილებაა. როდესაც კოლჩაკი და დენიკინი ციმბირიდან და სამხრეთიდან მოდიოდნენ, გლეხები მათ მხარეზე იყვნენ. ბოლშევიზმი მათ არ მოსწონდათ, რადგანაც ბოლშევიკებს პური მტკიცე ფაჩებში მიაქვთ. ხოლო როცა გლეხებმა ციმბირსა და უკრაინაში გამოსცადეს კოლჩაკისა და დენიკინის ხელისუფლება, მათ შეიგნეს, რომ გლეხს არჩევანი აღარ დარჩენია: ან წადი კაპიტალისტთან და ის შემამულეს მისცემს მონად შენს თავს, ან გაყევი მუშას, რომელიც, მართალია, რძის მდინარეს და თაფლის ნაპირებს არ გპირდება, რომელიც მოითხოვს შენგან რკინისებურ დისციპლინას და ჰიმტკიცეს მძიმე ბრძოლაში, მაგრამ განთავისუფლებს შენ კაპიტალისტებისა და შემამულეების მონობისაგან. როდესაც შეუგნებელმა გლეხებმაც კი გაიგეს და დაინახეს ეს საკუთარი გამოცდილებით, მაშინ ისინი კომუნისტი შეგნებული, მძიმე სკოლაგამოვლილი მომხრეები

გახდნენ. სწორედ ასეთი გამოცდილება უნდა დაუდევას საფუძვლად მთელ თავის მოღვაწეობას ახალგაზრდობის კომუნისტურმა კავშირმა.

მე ვუპასუხე იმ კითხვებზე, თუ რა უნდა ვისწავლოთ, რა უნდა ავიღოთ ძველი სკოლიდან და ძველი მეცნიერებიდან. მე ვეცდები იმ კითხვაზეც ვუპასუხო, თუ როგორ უნდა ვისწავლოთ ეს: მხოლოდ იმით. რომ თვითეული ნაბიჯი ჩვენი მოქმედებისა სკოლაში, აღზრდის, განათლებისა და სწავლის თვითეული ნაბიჯი განუყრელად დაუუკავშიროთ ყველა მშრომელის ბრძოლას ექსპლოატატორთა წინააღმდეგ.

ახალგაზრდობის ამა თუ იმ ორგანიზაციის მუშაობის გამოცდილებიდან აღებულო რამდენიმე მაგალითით მე თქვენ თვალსაჩინოდ დაგანახვებთ, თუ როგორ უნდა წარმოებდეს კომუნიზმის ეს აღზრდა. ყველა ლაპარაკობს წერა-კითხვის უცოდინარობის ლიკვიდაციის შესახებ. თქვენ იცით, რომ წერა-კითხვის უცოდინარ ქვეყანაში კომუნისტური საზოგადოების აშენება არ შეიძლება. არ კმარა, რომ საბჭოთა ხელისუფლებამ ბრძანოს. ან პარტიამ მოსცეს განსაზღვრული ლოზუნგი. ან ამ საქმეში ჩავაბათ საუკეთესო მუშაკების განსაზღვრული ნაწილი. ამისათვის საჭიროა. რათა თვით ახალმა თაობამ მოკიდოს ამ საქმეს ხელი. კომუნიზმი იმაში მდგომარეობს, რომ ახალგაზრდობამ, იმ ახალგაზრდა ქალ-ვაჟებმა, რომელნიც ახალგაზრდობის კავშირში არიან, თქვან: ეს ჩვენი საქმეა, ჩვენ შევერთდებით და წავალთ სოფლად, რომ მოვსპოთ წერა-კითხვის უცოდინარობა, რომ ჩვენს მოზარდ თაობას აღარ ჰყავდეს წერა-კითხვის უცოდინარნიო. ჩვენი მისწრაფებაა, რომ მოზარდი ახალგაზრდობის თვითმოქმედება ამ საქმეს მოხმარდეს. თქვენ იცით, რომ ბნელი, წერა-კითხვის უცოდინარი რუსეთის მოკლე ხანში გადაქცევა წერა-კითხვის მცოდნე ქვეყნად შეუძლებელია; მაგრამ თუ ამ საქმეს ხელს მოკიდებს ახალგაზრდობის კავშირი, თუ მთელი ახალგაზრდობა იმუშავეს ყველას სპარაგებლოდ. მაშინ ამ კავშირს, რომელიც აერთიანებს 400 000 ახალგაზრდა ქალ-ვაჟს, უფლება აქვს ახალგაზრდობის კომუნისტური კავშირის სახელი ატაროს. კავშირის ამოცანას ისიც შეადგენს, რომ,

შეითვისებს რა ამა თუ იმ ცოდნას. დაეხმაროს იმ ახალგაზრდობას, რომელსაც თვითონ არ შეუძლია განთავისუფლდეს უცოდინარობის სიბნელისაგან. ახალგაზრდობის კავშირის წევრად ყოფნა ნიშნავს — საქმე ისე წარმართო, რომ მთელი შენი შრომა, მთელი შენი ძალ-ღონე საზოგადო საქმეს მოახმარო. აი ამაში მდგომარეობს კომუნისტური აღზრდა. მხოლოდ ამნაირი მუშაობით იქცევა ნამდვილ კომუნისტად ახალგაზრდა კაცი თუ ქალი. მხოლოდ იმ შემთხვევაში ზღვებიან ისინი კომუნისტებად, თუ ამ მუშაობით შეძლებენ პრაქტიკულ წარმატებათა მიღწევას.

მაგალითისათვის აიღეთ საგარეუბნო ბოსტნებში მუშაობა. განა ეს საქმე არ არის? ეს ახალგაზრდობის კომუნისტური კავშირის ერთ-ერთი ამოცანაა. ხალხი შიმშილობს, ფაბრიკებსა და ქარხნებში შიმშილია. თავი რომ ვიხსნათ შიმშილისაგან, უნდა გავაშენოთ ბოსტნები, მაგრამ მიწათმოქმედება ძველებურად წარმოებს. და აი საჭიროა, რათა საქმეს ხელი მოკიდონ უფრო შეგნებულმა ელემენტებმა, — მაშინ თქვენ დაინახავთ, რომ ბოსტნები გადიდდება, მათი ფართობი მოიმატებს, შედეგები გაუმჯობესდება. ამ საქმეში ახალგაზრდობის კომუნისტური კავშირი აქტიურ მონაწილეობას უნდა იღებდეს. თვითეული კავშირი თუ კავშირის თვითეული უჯრედი ამ საქმეს თავის საქმედ უნდა თვლიდეს.

კომუნისტური ახალგაზრდობის კავშირი უნდა იყოს დამკვრელი ჯგუფი, რომელიც ყოველ მუშაობაში გვიწევს დახმარებას, ყველაფერში იჩენს თავის ინიციატივას, თაოსნობას. კავშირი ისეთი უნდა იყოს, რომ ყოველი მუშა ხედავდეს მასში ისეთ ადამიანებს, რომელთა სწავლა, შესაძლებელია, მისთვის გაუგებარი იყოს, რომელთა სწავლას მან, შეიძლება, ერთბაშად არც დაუჭეროს, მაგრამ მათი ცოცხალი მუშაობით, მათი მოქმედებით მან უნდა დაინახოს, რომ ესენი მართლა ის ადამიანები არიან, რომლებიც მას სწორ გზას უჩვენებენ.

თუ ახალგაზრდობის კომუნისტურმა კავშირმა ყველა დარგში ვერ მოახერხა თავისი მუშაობის ასე მოწყობა, ეს

იმას ნიშნავს, რომ მას ფეხი უცდება ძველი, ბურჟუაზიული გზისაკენ. ჩვენი აღზრდა უნდა შევეუერთოთ მშრომელთა ბრძოლას ექსპლოატატორების წინააღმდეგ, რათა პირველთ დავეხმაროთ იმ ამოცანების გადაწყვეტაში, რომლებიც კომუნისტების მოძღვრებიდან გამომდინარეობენ.

კავშირის წევრებმა თავიანთი ყოველი თავისუფალი საათი უნდა მოახმარონ იმას, რომ გააუმჯობესონ ბოსტანი, ანდა რომელიმე ფაბრიკაში თუ ქარხანაში მიაწყონ ახალგაზრდობის სწავლა და სხვ.. ჩვენ გვინდა რუსეთი ლატაკი და უბადრუკი ქვეყნიდან მდიდარ ქვეყნად გადავაქციოთ. და საჭიროა, რომ ახალგაზრდობის კომუნისტურმა კავშირმა თავისი განათლება, თავისი სწავლა და აღზრდა შეაერთოს მუშათა და გლეხთა შრომასთან, რომ ის არ ჩაიკეტოს თავის სკოლებში და არ დაკმაყოფილდეს მხოლოდ კომუნისტური წიგნებისა და ბროშურების კითხვით. მხოლოდ მუშებსა და გლეხებთან საერთო შრომაში შეიძლება გახდეთ ნამდვილი კომუნისტები. და საჭიროა ყველამ დაინახოს, რომ ყველა, ვინც კი ახალგაზრდობის კავშირში შედის, მცოდნეა და ამავე დროს მას მუშაობაც შეუძლია. როცა ყველა დაინახავს, რომ ძველი სკოლიდან ჩვენ განვდევნეთ ძველებური წვრთნა, შევცვალებთ რა იგი შეგნებული დისციპლინით, რომ ყოველი ახალგაზრდა ადამიანი მონაწილეობას იღებს შაბათობაში, რომ ისინი იყენებენ თვითეულ საგარეუბნო მეურნეობას მოსახლეობისათვის დახმარების გასაწევად, მაშინ ხალხი ისე აღარ შეხედავს შრომას, როგორც მას წინათ უყურებდნენ.

ახალგაზრდობის კომუნისტური კავშირის ამოცანა ისაა, რომ სოფლად ან თავის უბანში მოაწყოს დახმარება ისეთ საქმეში, — ვიღებ პატარა მაგალითს, — როგორიცაა სისუფთავის დაცვა ან საკმლის განაწილება. როგორ ხდებოდა ეს ძველ კაპიტალისტურ საზოგადოებაში? თვითეული მხოლოდ თავისთვის მუშაობდა, იმას კი არავენ დაეძებდა, არიან თუ არა აქ მოხუცები ან ავადმყოფები, ან შეიძლება მთელი მეურნეობა კისერზე აწევს მარტო ქალს, რომელიც ამის გამო დაბეჩავებულ და დამონებულ მდგომარეობაში იმყოფება. ვინ უნდა ებრძოდეს ამას? ახალგაზრდობის კავშირები, რომ-

ლებმაც უნდა თქვან: ჩვენ ამას გადავაკეთებთ, შევქმნით ახალგაზრდათა რაზმებს, რომელნიც სისტემატურად ჩამოივლიან სახლებს და ხელს შეუწყობენ სისუფთავის დაცვას ან საჭმლის განაწილებას, რომელნიც ორგანიზებულად იმოქმედებენ მთელი საზოგადოების სასარგებლოდ, წესიერად გაანაწილებენ ძალებს და ყველას დაანახვებენ, რომ შრომა ორგანიზებული შრომა უნდა იყოს.

იმ თაობას, რომლის წარმომადგენლები ახლა დაახლოებით 50 წლისა არიან, არ შეუძლია იმედი ჰქონდეს, რომ მოესწრება კომუნისტურ საზოგადოებას. ეს თაობა მანამდე გადავა. ხოლო ის თაობა, რომელიც ახლა 15 წლისაა, აი ის მოესწრება კომუნისტურ საზოგადოებას და თვითონ იქნება ამ საზოგადოების მშენებელი. და მან უნდა იცოდეს, რომ მისი ცხოვრების მთელი ამოცანა — ამ საზოგადოების მშენებლობაა. ძველ საზოგადოებაში შრომა წარმოებდა ცალკეულ ოჯახად, და არავინ არ აერთიანებდა მას, გარდა მემამულეებისა და კაპიტალისტებისა, რომელნიც ხალხის მასებს ჩაგრავენ. ყოველი შრომა, როგორი ჭუჭყიანი და ძნელიც უნდა იყოს იგი, ჩვენ ისე უნდა მოვაწყოთ, რომ თვითელი მუშა და გლეხი თავისთავს უყურებდეს ამგვარად: მე ნაწილი ვარ თავისუფალი შრომის დიადი არმიისა და თვითონ შევძლებ მოვაწყო ჩემი ცხოვრება უმემამულეებოდ და უკაპიტალისტებოდ, შევძლებ დავამყარო კომუნისტური წესწყობილება. ზაჭიროა, რომ ახალგაზრდობის კომუნისტური კავშირი შეგნებულ და დისციპლინირებულ შრომაში ზრდიდეს ყველას ახალგაზრდობიდანვე. აი რანაირად შეგვიძლია ჩვენ იმედი ვიქონიოთ, რომ ამჟამად დასმული ამოცანები გადაწყვეტილ იქნება. ჩვენ უნდა ვივარაუდოთ, რომ არა ნაკლებ 10 წელი დაგვჭირდება ჩვენი ქვეყნის ელექტროფიკაციისათვის, რათა ჩვენს გადატაკებულ ქვეყანას მომსახურება გაეწიოს ტექნიკის უკანასკნელ მიღწევათა მიხედვით. და აი, იმ თაობამ, რომელიც ახლა 15 წლისაა და რომელიც 10 — 20 წლის შემდეგ კომუნისტურ საზოგადოებაში იცხოვრებს, თავისი პწავლის ყველა ამოცანა ისე უნდა დააყენოს, რომ ყოველდღე ყოველ სოფელში, ყოველ ქალაქში ახალგაზრდობა

პრაქტიკულად წყვეტდეს საერთო შრომის ამა თუ იმ, თუნდაც სულ მცირე, თუნდაც სულ უბრალო ამოცანას. იმისდაკვალად, რამდენადაც ეს მოხდება თვითთულ სოფელში, იმისდაკვალად, რამდენადაც განვითარდება კომუნისტური შეჯიბრება, იმისდაკვალად, რამდენადაც ახალგაზრდობა დაამტკიცებს, რომ მას შესწევს თავისი შრომის გაერთიანების უნარი, ამისდაკვალად უზრუნველყოფილი იქნება კომუნისტური მშენებლობის წარმატება. მხოლოდ იმით, რომ თვითთულ თავის ნაბიჯს ამ მშენებლობის წარმატების თვალსაზრისით შეხედავს, მხოლოდ იმით, რომ მუდამ შეეკითხება თავის-თავს: ყველაფერი გავაკეთეთ თუ არა იმიწათვის, რომ გაერთიანებული, შეგნებული მშრომელები ვიყოთო, მხოლოდ ამით გააკეთებს ახალგაზრდობის კომუნისტური კავშირი იმას, რომ ნახევარ მილიონ თავის წევრს შრომის ერთ არმიად გააერთიანებს და საყოველთაო პატივისცემას დაიმსახურებს. (მ ქ უ ხ ა რ ე ტ ა შ ი.)

«პრაკლა» №№ 221, 222 და 223;
1920 წ. 5, 6 და 7 ოქტომბერი

იბეჭდება ვ. ი. ლენინის
თხზულებათა ტექსტის შინდვით.
მე-4 გამოც., ტ. 31, გვ. 338 — 360.

ხელმოწერილია დასაბეჭდად 26/III-1955.
ნაბეჭდ ფორმათა რაოდენობა 1,75. უგე 01358.
ტირაჟი 10 000. შეკვეთის № 22.

•

საქ. სსრ კულტურის სამინისტროს
მთავარბოლიგრაფგამომცემლობის 1-ლი სტამბა.
თბილისი, ორჯონიკიძის ქ., 15 50.